

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 1. júna 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **V. K.**, pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Tr. zák.“) a iné, o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 25 ods. 1 Tr. por. zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Tr. por.“) trestná vec obvineného **V. K.**, vedená na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 3To 5/2010, sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Prešove sa vedie pod sp. zn. 3To 5/2010 trestné konanie proti obvinenému **V. K.** pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 ods. 1 Tr. zák. a trestný čin ohovárania podľa § 206 ods. 1 Tr. zák., v rámci ktorého má uvedený súd rozhodnúť o odvolaní obvineného proti rozsudku Okresného súdu Humenné zo 6. októbra 2009, sp. zn. 3T 22/2005.

Predmetná trestná vec bola po predložení Krajskému súdu v Prešove (25. januára 2010) pomocou technických prostriedkov pridelená na vybavenie do senátu 3To, ktorý rozhoduje v zložení JUDr. A. L. (predseda senátu), JUDr. F. M. a JUDr. E. D. (členovia senátu).

Dňa 21. apríla 2011 bolo na Krajský súd v Prešove doručené podanie obvineného V. K. (č. l. 317 - 321), v ktorom tento o.i. vzniesol požiadavku na odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Poukázal pritom na to, že v danej trestnej veci ešte na hlavnom pojednávaní konanom 6. októbra 2009 na Okresnom súde Humenné podal námietku zaujatosti voči konajúcemu sudcovi JUDr. M. S., ktorý ju však zamietol s odôvodnením, že námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Hoci bezprostredne na hlavnom pojednávaní využil svoje zákonné právo a proti uvedenému rozhodnutiu podal sťažnosť, o tejto doposiaľ Krajský súd v Prešove nerozhodol (§ 32 ods. 5 Tr. por.). Ako zdôraznil ďalej, on ale na vyššie uvedenej námietke zaujatosti trvá a trvá tiež i na sťažnosti podanej voči jej zamietnutiu. Zároveň namieta zaujatosť celého Krajského súdu v Prešove, pretože má dôvodné podozrenie, vyplývajúce z doterajšieho postupu súdu, že z dôvodu falošnej kolegiality o jeho námietke súd vôbec nerozhodne, tak ako nerozhodol ani doposiaľ, čím došlo k zásadnému porušeniu jeho práv na zákonného a nestranného sudcu vyplývajúcich zo zákona, Ústavy Slovenskej republiky a čl. VI Medzinárodného dohovoru o ochrane ľudských práv.

23. mája 2011 bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spisový materiál na rozhodnutie o návrhu obvineného na odňatie a prikázanie vecí, ktorého súčasťou sú aj písomné vyjadrenia sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v danej veci (č. l. 322 - 327).

Z vyjadrení sudcov – s výnimkou JUDr. M. M. a JUDr. P. T. - vyplýva, že obvineného nepoznajú, nemajú žiadny pomer k veci a necítia sa byť zaujatí. JUDr. M. M. uviedol, že osobu obvineného pozná len z prejednávania občianskoprávných vecí, v ktorých bol účastníkom. Inak je bez pomeru k veci a nepozná dôvody, ktoré by vzbudzovali pochybnosti o jeho nezaujatosti. JUDr. P. T. uviedol, že obvineného osobne pozná, no už dlhšiu dobu sa nestretávajú. Necíti sa byť zaujatý.

Z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený (§ 25 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a zistil, že nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Prešove a jej prikázanie inému krajskému súdu.

„Dôležitými dôvodmi“ v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 Tr. por., ktoré zákon bližšie nedefinuje, sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú zistenie skutkového stavu veci, výchovné pôsobenie trestného konania na páchatel'a i na ostatných občanov a čo najrýchlejšie prejednanie veci.

Medzi dôvody svedčiace pre odňatie veci príslušnému súdu patrí tiež požiadavka zabezpečenia objektivity súdneho konania a spravodlivého rozhodnutia v prípadoch, kedy sú vylúčení všetci sudcovia príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Podľa čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.“

Pre zákonnú zmenu príslušnosti súdu, t.j. pre výrok, ktorým sa mu konkrétna vec odníma a prikazuje sa inému súdu toho istého druhu a stupňa, musia byť teda splnené tak závažné „dôležité dôvody“, ktoré sú porovnateľné s významom ústavného princípu neodňateľnosti veci zákonnému sudcovi.

V danom prípade však takéto dôvody obvinený vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol a nevyplývajú ani z obsahu trestného spisu.

Podľa § 30 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca, prísediaci, vyšší súdny úradník, probačný a mediačný úradník, prokurátor, vyšetrovateľ a policajný orgán a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o nezáujatosti

pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo dotýka, k ich obhajcom, zákonným zástupcom a splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Z dikcie vyššie citovaného ustanovenia vyplýva, že zákon taxatívne vymenúva dôvody vzniku pochybnosti o nezáujatosti tohto – ktorého orgánu a pre ktoré v prípade ich preukázania je taký orgán vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania.

Čo sa týka námietky zaujatosti vznesenej obvineným ešte pred súdom prvého stupňa (na hlavnom pojednávaní dňa 6. októbra 2009) proti konajúcemu sudcovi JUDr. M. S., tak v tomto smere Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že o nej menovaný sudca v zmysle § 31 ods. 7 Tr. por. správne **nekonal**, keďže táto nebola vznesená bezodkladne podľa § 30 ods. 4 Tr. por. (*„námietku zaujatosti je procesná strana povinná vzniesť bezodkladne, ako sa dozvedela o dôvodoch na jej vznesenie ...“*). Na margo výhrad obvineného však zároveň upozorňuje na tú skutočnosť, že to, že súd nekonal, znamená, že v danej veci nevydával žiadne rozhodnutie, a teda logicky z toho vyplýva, že vo veci nebolo možné podávať opravný prostriedok - sťažnosť. Krajský súd v Prešove teda nemohol o sťažnosti obvineného rozhodovať.

Ďalej je potrebné zdôrazniť i to, že **námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom, ktorí sa na pojednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú** a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého krajského súdu, ako to v prerokovávanej veci urobil obvinený V. K.. Aj napriek tomu však možno konštatovať, že obvinený neuviedol vo svojom návrhu ani voči jednému sudcovi Krajského súdu v Prešove žiadne také **konkrétne skutočnosti**, ktoré by boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného postupu pri prípadnom rozhodovaní v predmetnej veci. Navyše i z písomných vyjadrení sudcov vyplýva, že sa necítia byť v danej veci zaujatí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa v zmysle ustanovenia § 25 ods. 1 Tr. por., nakoľko nie je daný žiadny dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 1. júna 2011

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Vypracoval : JUDr. Daniel Hudák

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová